

Gatunki filmowe i literackie 1

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filmoznawstwo i kultura mediów	Cykl dydaktyczny 2023/24
Specjalność -	Kod zajęć 03FKMS.11K.02752.23
Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej	Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia pierwszego stopnia	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki	
Koordynator zajęć	Marek Kaźmierczak
Prowadzący zajęcia	Jacek Nowakowski
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Zaliczenie z oceną
	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	przekaz wiedzy na temat głównych gatunków filmowych i literackich - oraz na temat zależności między nimi;
C2	rozwinięcie umiejętności analitycznych oraz porównawczych odnoszących się do zależności genologicznych i intertekstualnych między filmami i utworami literackimi.

Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna i rozumie różnice między westernem i anty-westernem, między noir and neo-noir oraz innymi obszarami kina i literatury gatunków;	FKM_K1_W02, FKM_K1_W03, FKM_K1_W04, FKM_K1_W08, FKM_K1_W09	Esej
W2	zna i rozumie rozwój kina drogi, kina wojennego i antywojennego oraz biblijnego - i ich literackich odniesień, kontekstów, powiązań.	FKM_K1_W02, FKM_K1_W03, FKM_K1_W04, FKM_K1_W08, FKM_K1_W09, FKM_K1_W12, FKM_K1_W14	Esej
Umiejętności - Student/ka:			
U1	umie analizować i interpretować dzieła filmowe i utwory literackie ze szczególnym uwzględnieniem gatunków i ich historycznej dynamiki;	FKM_K1_U01, FKM_K1_U05, FKM_K1_U09, FKM_K1_U10	Esej
U2	rozwija umiejętność syntetycznego myślenia potrzebnego w pogłębionej refleksji na temat zależności kina i literatury, a szerzej - różnych porządków tekstowych w kulturze.	FKM_K1_U01, FKM_K1_U08, FKM_K1_U09	Esej

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	1. Zajęcia wstępne. Omówienie możliwych sposobów ujmowania zagadnienia. 2. Gatunki literackie i filmowe. Historia i wstępne klasyfikacje. 3. Teorie gatunków (filmowych).	W1, W2	Wykład
2.	4. Western w literaturze, filmie niemy i klasycznym. Tu m.in.: Dylizans (1939) J. Forda i W samo południe (1952) F. Zinnemana - (tzw. nadwestern). 5. Antywestern, spaghetti western, postwestern. Od lat 60. do Nienawistnej ósemki (2015) Q. Tarantino.	W1, W2, U1, U2	Wykład
3.	6. Film grozy. Klasyka i współczesność - ujęcie komparatystyczne: Frankenstein (1931) J. Whale'a z Universal Studios i Frankenstein (1994) K. Branagha. 7. Późniejsze dzieje horroru: brytyjska Hammer Film Productions (lata 50. i 60.), włoskie giallo (lata 70. i 80.), dawne i współczesne zombie movies.	W1, W2, U1, U2	Wykład
4.	8. Literatura i film noir: od Sokoła maltańskiego (1941) J. Hustona do Chinatown (1974) R. Polańskiego. 9. Neo-noir. Twórczość braci Coen: Śmiertelnie proste (1984), Ścieżka strachu (1990), Fargo (1996).	W1, U1, U2	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
5.	10. Przemiany filmu science fiction – ujęcie porównawcze: Wojna światów (1953) B. Haskina i Wojna światów (2005) S. Spielberga, rozumiane jako wstęp do dalszych badań.	W1, W2, U1, U2	Wykład
6.	11. Film wojenny i (anty)wojenny. Tematyka: I i II wojna światowa. 12. Film wojenny i antywojenny. Tematyka: wojna w Wietnamie i konflikty z krajami muzułmańskimi.	W2, U1	Wykład
7.	13. Film biblijny: kanoniczny, hagiograficzny, apokryficzny.	W2, U1	Wykład
8.	14. Kino drogi. Swobodny jeździec (1969), Dzikość serca (1990) oraz W drodze (2012) według On the Road (1951/ wyd. 1957) Jacka Kerouaca.	W1, U1, U2	Wykład
9.	15. Podsumowanie zajęć, możliwe dalsze kierunki badań.	W2, U2	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	<p>Przygotowanie eseju na temat zadany przez prowadzącego zajęcia.</p> <p>5,0 - bardzo dobra znajomość wybranych utworów literackich i filmowych, bardzo dobra umiejętność wyrażania własnych myśli, analizy i interpretacji z użyciem podstawowej terminologii literaturoznawczej oraz filmoznawczej, bardzo dobra umiejętność operowania różnymi formami wypowiedzi naukowej (prezentacja, wystąpienie w dyskusji, esej/referat);</p> <p>4,5 - jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami w zakresie analizy i interpretacji tekstu literackiego i dzieła filmowego oraz umiejętności operowania różnymi formami wypowiedzi naukowej;</p> <p>4,0 - możliwy szerszy zakres niedociągnięć: nieco niższa znajomość wybranych utworów literackich oraz filmowych, nieco niższa umiejętność referowania ich problematyki, nieco niższa kompetencje analityczno-interpretacyjne artykułowane w postaci eseju;</p> <p>3,5 - zadowalająca znajomość wybranych utworów literackich oraz filmowych, zadowalająca umiejętność referowania ich problematyki z użyciem podstawowej terminologii literaturoznawczej i filmoznawczej ze szczególnym uwzględnieniem genologii, zadowalająca sprawność analityczno-interpretacyjna i umiejętność operowania różnymi formami wypowiedzi naukowej;</p> <p>3,0 - zadowalająca znajomość wybranych utworów literackich i filmowych, zadowalająca umiejętność analizy i interpretacji z użyciem terminologii literaturoznawczej i filmoznawczej, słaba znajomość podstaw genologicznych kina i literatury;</p> <p>2,0 - niezadowalająca znajomość wybranych utworów literackich i filmowych, brak umiejętności referowania ich problematyki z użyciem podstawowej terminologii literaturoznawczej i filmoznawczej, niezadowalająca znajomość różnic genologicznych, brak sprawności analityczno-interpretacyjnej.</p>

Literatura

Obowiązkowa

1. Rick Altman, Gatunki filmowe, przeł. M. Zawadzka, Warszawa 2012. (wybrany rozdział) Marek Hendrykowski, Leksykon gatunków filmowych, Poznań-Wrocław 2001. (wybrany rozdział) Kino gatunków wczoraj i dziś, red. Krzysztof Loska, Kraków 1998. (wybrany rozdział) Wokół kina gatunków, red. Krzysztof Loska, Kraków 2001. (wybrany rozdział) Krzysztof Loska, Leksykon filmów science fiction, Kraków 2004. (wybrane hasła)
2. Europejskie kino gatunków, red. Piotr Kletowski, Kraków 2016. (wybrany rozdział) Europejskie kino gatunków II, red. Piotr Kletowski, Maciej Pepliński, Kraków 2020. (wybrany rozdział) Alicja Helman, Film gangsterski, Warszawa 1990. (wybrany rozdział) Magdalena Kempna-Pieniążek, Neo-noir. Ciemne zwierciadło czasów kryzysu, Katowice 2015. (wybrany rozdział)
3. Kamila Żyto, Film noir i kino braci Coen, Łódź 2017. (wybrany rozdział) Magdalena Kamińska, Upiór w kamerze. Zarys kulturowej historii kina grozy, Poznań 2016. (wybrany rozdział) Noël Carroll, Filozofia horroru, przeł. M. Przyłipiak, Gdańsk 2004. (wybrany rozdział) Jacek Rokosz, Stracone dusze. Amerykańska eksploatacja filmowa 1929-1959, Łódź-Warszawa 2017. (wybrany rozdział) James Clarke, War Films, 2006. (wybrany rozdział)
4. Łukasz Plesnar, Twarze westernu, Kraków 2009. (wybrany rozdział) Sławomir Bobowski, Western i indianie, Wrocław 2015. (wybrany rozdział) Światowa encyklopedia filmu religijnego, red. Adam Garbicz i ks. Marek Lis, Katowice 2007. (wybrane hasła)

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie pracy pisemnej	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FKM_K1_U01	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje (z zakresu filmoznawstwa i literaturoznawstwa oraz obszarów pokrewnych) z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów
FKM_K1_U05	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać różne rodzaje wytworów kultury, ze szczególnym uwzględnieniem kultury filmowej i literackiej, oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem właściwych metod i narzędzi, określać ich znaczenia, oddziaływanie społeczne oraz miejsce w procesie historyczno-kulturowym
FKM_K1_U08	Absolwent/ka potrafi skonstruować w języku polskim pracę pisemną oraz przygotować i zaprezentować wystąpienie ustne i /lub multimedialne dotyczące kultury filmowej i literackiej
FKM_K1_U09	Absolwent/ka potrafi porządkować, hierarchizować i wartościować wiedzę historycznofilmową oraz historycznoliteracką
FKM_K1_U10	Absolwent/ka potrafi zrealizować typowe zadania praktyczne z dziedziny fotografii, realizacji filmowo-telewizyjnej oraz krytyki filmowej i literackiej, zarówno w ramach pracy indywidualnej, jak i zespołowej
FKM_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane terminy wykorzystywane w badaniach tekstów kultury, głównie literackich i filmowych
FKM_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu – wybraną terminologię, teorię i metodologię z zakresu interdyscyplinarnej nauki o filmie (ze szczególnym uwzględnieniem dyscypliny literaturoznawstwa i w odniesieniu do innych mediów)
FKM_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane powiązania filmoznawstwa z literaturoznawstwem oraz z innymi dziedzinami i dyscyplinami naukowymi
FKM_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu specyfikę oraz zasady i formy funkcjonowania współczesnego życia kulturalnego oraz wybranych instytucji kultury, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstów filmowych i literackich
FKM_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie w podstawowym stopniu wybrane dylematy współczesnej humanistyki oraz idee filozoficzne, pomocne w interdyscyplinarnej refleksji nad filmem i literaturą
FKM_K1_W12	Absolwent/ka zna i rozumie na poziomie zaawansowanym wybrane zasady periodyzacji literatury polskiej i światowej oraz problematykę genealogii, poetyki i estetyki literackiej oraz złożone konteksty kulturowe literatury
FKM_K1_W14	Absolwent/ka zna i rozumie na poziomie zaawansowanym związki filmu z innymi sztukami: literaturą, muzyką i malarstwem